

Markas naturperle: vill, vakker, veiløs

Gjermund Andersen nyder utsikten over Spålen og setter pris på forslaget om å gjøre traktene til naturreservat. Side 7

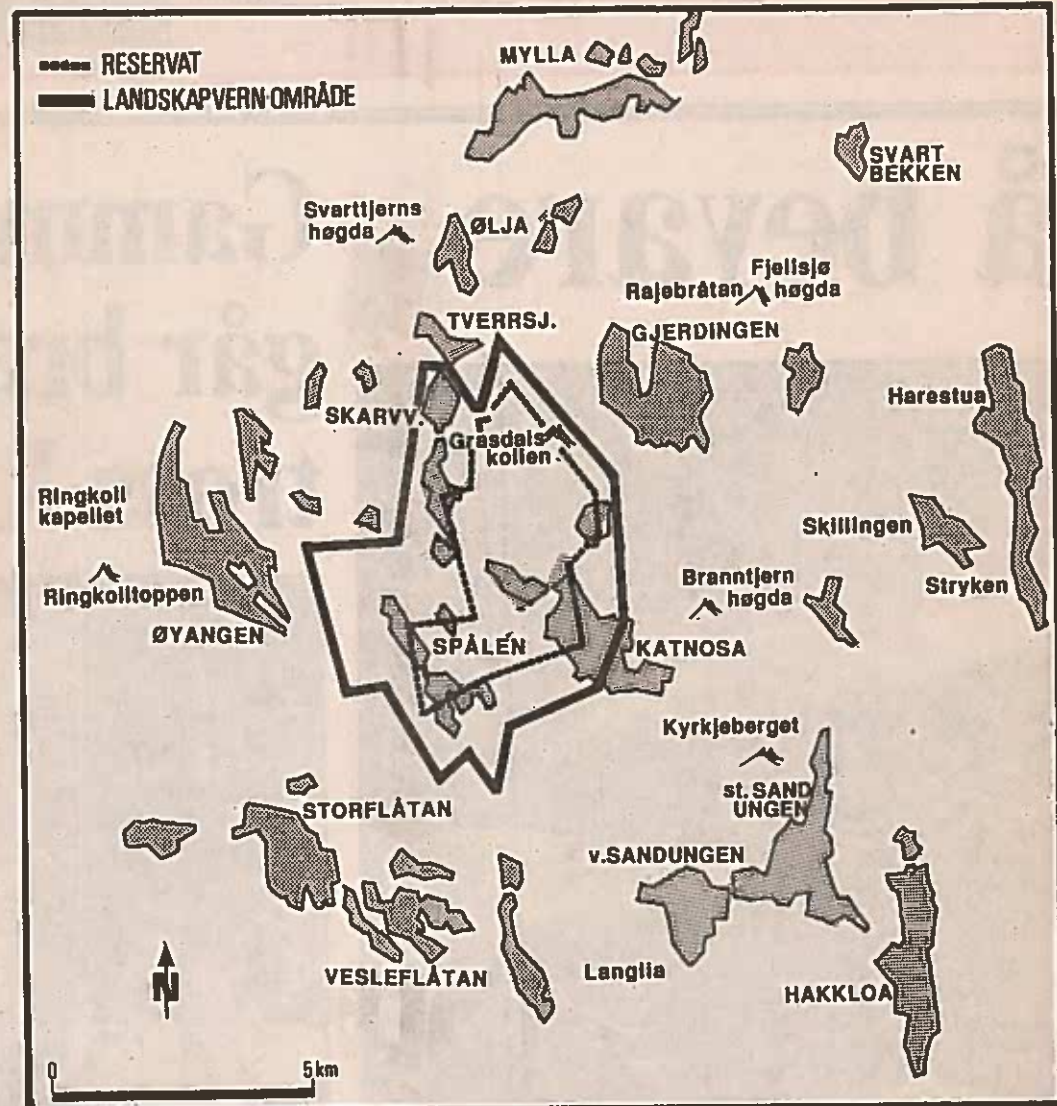

FOTO: TOM A. KOLSTAD

Reportasjer

Mandag 3. oktober 1988 **Aftenposten**

Spålen-Katnosa vernes

En fin vase var en av de mange antikviteter som var til salgs under kunst- og antikvitetsmessen i Njårdhallen. (Foto: Karina Jensen)

Antikk fristet mange

Krakk ble det på langt nær, men fjorårets kamp om antikvitetene uteble på den tiende kunst- og antikvitetsmesse i Njårdhallen.

Da dørene ble stengt søndag, hadde minst like mange som ifjor vært innom.

— Det har vært en imponerende interesse tross dystre økonomiske utsikter. Ifjor ble messen holdt tre uker før børskrakket, og omsetningen var eventyrlig. Da styrtet folk inn og rev de beste varene til seg. Idag er alle mer bevisste, de bruke lengre tid, sier formannen i Norges Kunst- og Antikvitetshandleres forening, Roy Engelstad, til Aftenposten.

Bondeantikviteter, byantikviteter og orientalske tepper dominerte messen som har samlet over 7500 besøkende. Omsetningen kan trolig komme opp på fjorårets nivå, da det ble solgt varer for mellom 15 og 20 millioner kroner.

Selv om folk tok seg lengre tid og pengene trolig satt litt dypere i lommene. De som ønsket å si seg løs kunne koste på seg Tidemand og Gude for 1,25 million kroner. Det var prisen for «Likferd på Sognefjorden». Ellers var det fullt mulig å få antikviteter for et par-tre hundrelapper.

Smellvakker natur i Spålen-Katnosa-traktene skal omsider vernes. Men hvor mye, og hvordan? Om det strides naturvernere, miljøbyråkrater og grunneiere.

LUDVIG LORENTZEN
TOM A. KOLSTAD (foto)

Helt siden tidlige 70-år har diverse verneforslag vandret fra skrivebord til skrivebord, før de ble stedd til hvile i en skuff. Men nå vil Miljøverndepartementet og miljøvern-avdelingen hos to fylkesmenn ha fart i sakene: I disse dager finpusses et forslag som skal ut på høring i begynnelsen av desember. Om et par år vedtar Regjeringen forslaget, hvis Regjeringen vi da har, synes natur er noe å ta vare på.

Østlandske Naturvernforening, Oslo og Akershus-avdelingen av Norges Naturvernforbund, mener 25 kvad-

ratkilometer må vernes, den ene halvparten som naturreservat, den andre som landskapsvernområde. Dette ligner et forslag miljøvern-avdelingen hos fylkesmannen i Oslo og Akershus la frem i 1985.

Idag mener imidlertid denne avdelingen at 12 kvadratkilometer får greie seg, inkludert 5-6 som naturreservat. Forslaget finpusses i øyeblikket av kolleger i Buskerud, siden det meste av grunnen ligger i det fylket.

Forslaget til naturreservat omfatter tre «øyer» innenfor det området Naturvernforeningen ønsker skal bli naturreservat. Når et stykke grunn gjøres til naturreservat, fredes det fullstendig mot inngrep, med hjemmel i naturvernloven.

Miljøvern-avdelingen tolker loven dithen at bare naturvidenskapelige sjeldenheter gjør naturreservat mulig. I Spålen-Katnosa er det således tre «øyer» med urnorske skog- og planteslag som kan fredes slik.

Naturvernforeningen tar i sitt mer omfattende forslag med grunn hvor det finnes fremmede treslag, og dess-

uten merker etter hugst. Dermed er det ifølge loven umulig å opprette naturreservat her, mener miljøvern-avdelingen. Spålen-Katnosa rommer et område så kostelig for friluftslivet at det må kunne gjøres til reservat med naturvernloven i hånd, hevder Naturvernforeningen på sin side, med støtte av jurister.

I et naturreservat blir det

ulovlig å drive vanlig hugst, i landskapsvernområdet tillates skogbruk med store begrensninger, så som forbud mot veier. Grunneierne får erstatning for tapt fortjeneste. I Spålen-Katnosa har det ikke vært hugget på mange år, i påvente av vern.

Skogeler Harald Løvenskiold eier storparten av Spålen-Katnosa. Han stiller

seg avvisende til verneplane-

ne: — Skogdrift er det beste vern, og jo færre veier, jo flere skader på skogen. Vi har nok urskog her i landet. I Spålen-Katnosa-traktene ligger mange trær og bare råtner. Samfunnet burde bruke pengene på andre ting enn vern av slik skog når syke mennesker ligger på korridorer, sier Løvenskiold.

Pettersen har sitt på det tørre!

Albert Pettersen i